

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

2014 dccc 4

RHAN 4 **E+W**

DIWALLU ANGHENION

Diwallu anghenion gofalwr am gymorth

40 Dyletswydd i ddiwallu anghenion gofalwr sy'n oedolyn am gymorth **E+W**

- (1) Rhaid i awdurdod lleol ddiwallu anghenion gofalwr sy'n oedolyn am gymorth os caiff ei fodloni bod amodau 1, 2 a 3, ac unrhyw amodau a bennir mewn rheoliadau, wedi eu cyflawni.
- (2) Amod 1 yw bod y person y gofelir amdano gan y gofalwr—
 - (a) yn oedolyn—
 - (i) sy'n preswyllo fel arfer yn ardal yr awdurdod lleol, neu
 - (ii) nad oes ganddo breswylfa sefydlog ac sydd o fewn ardal yr awdurdod, neu
 - (b) yn blentyn anabl sydd o fewn ardal yr awdurdod.
- (3) Amod 2 yw bod anghenion y gofalwr yn bodloni'r meini prawf cymhwystra.
- (4) Amod 3—
 - (a) i'r graddau y mae diwallu anghenion y gofalwr yn golygu darparu cymorth i'r gofalwr—
 - (i) yw nad oes ffi yn cael ei chodi o dan adran 59 am ddiwallu'r anghenion hynny, neu
 - (ii) i'r graddau y mae ffi yn cael ei chodi, yw bod adran 41(1) neu (2) yn gymwys;
 - (b) i'r graddau y mae diwallu anghenion y gofalwr yn golygu darparu gofal a chymorth i oedolyn y mae'r gofalwr yn gofalu amdano—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Diwallu anghenion gofalwr am gymorth yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 27 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (i) yw nad oes ffi yn cael ei chodi o dan adran 59 am ddiwallu'r anghenion hynny a bod adran 41(7), (8) neu (9) yn gymwys, neu
- (ii) i'r graddau y mae ffi yn cael ei chodi, yw bod adran 41(3) neu (4) yn gymwys;
- (c) i'r graddau y mae diwallu anghenion y gofalwr yn golygu darparu gofal a chymorth i blentyn anabl sy'n 16 neu'n 17 oed y mae'r gofalwr yn gofalu amdano—
 - (i) yw nad oes ffi yn cael ei chodi o dan adran 59 am ddiwallu'r anghenion hynny a bod adran 41(7), (8) neu (10) yn gymwys, neu
 - (ii) i'r graddau y mae ffi yn cael ei chodi, yw bod adran 41(5) neu (6) yn gymwys;
- (d) i'r graddau y mae diwallu anghenion y gofalwr yn golygu darparu gofal a chymorth i blentyn anabl o dan 16 oed y mae'r gofalwr yn gofalu amdano—
 - (i) yw nad oes ffi yn cael ei chodi o dan adran 59 am ddiwallu'r anghenion hynny a bod adran 41(12) neu (13) yn gymwys, neu
 - (ii) i'r graddau y mae ffi yn cael ei chodi, yw bod adran 41(5) neu (6) yn gymwys.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 40 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 199\(2\)](#)
- I2** A. 40 mewn grym ar 6.4.2016 gan [O.S. 2016/412](#), [ergl. 2](#) (ynghyd ag [ergl. 4](#), [Atod. 1](#), [Atod. 2](#))

41 Dyletswydd i ddiwallu anghenion gofalwr sy'n oedolyn am gymorth: materion atodol **E+W**

- (1) Mae'r is-adran hon yn gymwys os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad ariannol fod adnoddau ariannol y gofalwr ar neu islaw'r terfyn ariannol.
- (2) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
 - (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad ariannol fod adnoddau ariannol y gofalwr uwchlaw'r terfyn ariannol, a
 - (b) os yw'r gofalwr, serch hynny, yn gofyn i'r awdurdod ddiwallu'r anghenion o dan sylw.
- (3) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
 - (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad ariannol fod adnoddau ariannol yr oedolyn y mae'r gofalwr yn gofalu amdano ar neu islaw'r terfyn ariannol, a
 - (b) os yw is-adran (7), (8) neu (9) yn gymwys.
- (4) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
 - (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad ariannol fod adnoddau ariannol yr oedolyn y mae'r gofalwr yn gofalu amdano uwchlaw'r terfyn ariannol, a
 - (b) os yw is-adran (7), (8) neu (9) yn gymwys.
- (5) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
 - (a) mewn cysylltiad ag oedolyn y mae'r awdurdod lleol yn credu y byddai'n gosod ffi arno am ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano, os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Diwallu anghenion gofalwr am gymorth yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 27 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- ariannol na fyddai'n rhesymol ymarferol i'r oedolyn dalu unrhyw swm am y gofal a'r cymorth, a
- (b) naill ai—
- (i) os yw is-adran (7), (8) neu (10) yn gymwys, yn achos plentyn anabl sy'n 16 neu'n 17 oed, neu
- (ii) os yw is-adran (12) neu (13) yn gymwys, yn achos plentyn anabl o dan 16 oed.
- (6) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) mewn cysylltiad ag oedolyn y mae'r awdurdod lleol yn credu y byddai'n gosod ffi arno am ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano, os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad ariannol y byddai'n rhesymol ymarferol i'r oedolyn—
- (i) talu'r ffi safonol am y gofal a'r cymorth, neu
- (ii) talu unrhyw swm arall am y gofal a'r cymorth,
- (b) os nad yw'r oedolyn yn gwrthwynebu i'r gofal a'r cymorth gael eu darparu, ac
- (c) naill ai—
- (i) os yw is-adran (7), (8) neu (10) yn gymwys, yn achos plentyn anabl sy'n 16 neu'n 17 oed, neu
- (ii) os yw is-adran (12) neu (13) yn gymwys, yn achos plentyn anabl o dan 16 oed.
- (7) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni bod gan y person y mae'r gofalwr yn gofalu amdano alluedd i benderfynu p'un ai i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r person hwnnw, a
- (b) os yw'r person yn cytuno i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (8) Mae'r is-adran hon yn gymwys os yw person awdurdodedig yn cytuno, ar ran y person y mae'r gofalwr yn gofalu amdano, i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r person hwnnw.
- (9) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni nad oes gan yr oedolyn y mae'r gofalwr yn gofalu amdano alluedd i benderfynu p'un ai i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r oedolyn hwnnw,
- (b) os nad oes person awdurdodedig i wneud y penderfyniad ar ran yr oedolyn, ac
- (c) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ei bod er lles pennaf yr oedolyn i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (10) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni nad oes gan y plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano alluedd i benderfynu p'un ai i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn hwnnw,
- (b) os nad oes person awdurdodedig i wneud y penderfyniad ar ran y plentyn, ac
- (c) os nad oes gwrthwynebiad wedi ei wneud gan berson sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (11) Caiff yr awdurdod lleol ddiystyru gwrthwynebiad at ddibenion is-adran (10)(c) os yw wedi ei fodloni na fyddai er lles pennaf y plentyn anabl.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd:
Diwallu anghenion gofalwr am gymorth yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu
cyn 27 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos
yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (12) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni bod gan y plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano ddealltwriaeth ddigonol i wneud penderfyniad deallus ynghylch cael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn hwnnw, a
 - os yw'r plentyn yn cytuno i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (13) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni nad oes gan y plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano ddealltwriaeth ddigonol i wneud penderfyniad deallus ynghylch cael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn hwnnw, a
 - os nad oes gwrthwynebiad wedi ei wneud gan berson sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (14) Caiff yr awdurdod lleol ddiystyru gwrthwynebiad at ddibenion is-adran (13)(b) os yw wedi ei fodloni na fyddai'n gyson â llesiant y plentyn anabl.
- (15) Yn yr adran hon—
- mae i “ffi safonol” (“*standard charge*”) yr ystyr a roddir gan adran 63(3); ystyr “person awdurdodedig” (“*authorised person*”) yw person sydd wedi ei awdurdodi o dan Ddeddf Galluedd Meddyliol 2005 (p'un ai yn nhermau cyffredinol neu benodol) i benderfynu ar ran y person y mae'r gofalwr yn gofalu amdano p'un ai i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r person hwnnw.
- (16) I gael ystyr “asesiad ariannol” a “terfyn ariannol” gweler Rhan 5.

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 41 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 199(2)**
- I4** A. 41 mewn grym ar 6.4.2016 gan **O.S. 2016/412, ergl. 2** (ynghyd ag **ergl. 4, Atod. 1, Atod. 2**)

42 Dyletswydd i ddiwallu anghenion gofalwr sy'n blentyn am gymorth **E+W**

- Rhaid i awdurdod lleol ddiwallu anghenion gofalwr sy'n blentyn am gymorth os caiff ei fodloni bod amodau 1, 2 a (pan fo'n gymwys) 3, ac unrhyw amodau a bennir mewn rheoliadau, wedi eu cyflawni.
- Amod 1 yw bod y person y gofelir amdano gan y gofalwr—
 - yn oedolyn—
 - sy'n preswyllo fel arfer yn ardal yr awdurdod lleol, neu
 - nad oes ganddo breswylfa sefydlog ac sydd o fewn ardal yr awdurdod, neu
 - yn blentyn anabl sydd o fewn ardal yr awdurdod.
- Amod 2 yw bod anghenion y gofalwr yn bodloni'r meini prawf cymhwysra.
- Amod 3—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Diwallu anghenion gofalwr am gymorth yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 27 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (a) i'r graddau y mae diwallu anghenion y gofalwr yn golygu darparu gofal a chymorth i oedolyn y mae'r gofalwr yn gofalu amdano—
- (i) yw nad oes ffi o dan adran 59 am ddiwallu'r anghenion hynny a bod adran [F143(5)], (6) neu (7) yn gymwys, neu
- (ii) i'r graddau y mae ffi yn cael ei chodi, yw bod adran [F243(1)] neu (2) yn gymwys;
- (b) i'r graddau y mae diwallu anghenion y gofalwr yn golygu darparu gofal a chymorth i blentyn anabl sy'n 16 neu'n 17 oed y mae'r gofalwr yn gofalu amdano—
- (i) yw nad oes ffi yn cael ei chodi o dan adran 59 am ddiwallu'r anghenion hynny a bod adran [F343(5)], (6) neu (8) yn gymwys, neu
- (ii) i'r graddau y mae ffi yn cael ei chodi, yw bod adran [F443(3)] neu (4) yn gymwys;
- (c) i'r graddau y mae diwallu anghenion y gofalwr yn golygu darparu gofal a chymorth i blentyn anabl o dan 16 oed y mae'r gofalwr yn gofalu amdano—
- (i) yw nad oes ffi yn cael ei chodi o dan adran 59 am ddiwallu'r anghenion hynny a bod adran [F543(10)] neu (11) yn gymwys, neu
- (ii) i'r graddau y mae ffi yn cael ei chodi, yw bod adran [F643(3)] neu (4) yn gymwys.

Diwygiadau Testunol

- F1** Gair yn a. 42(4)(a)(i) wedi ei amnewid (6.4.2016) gan Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (anaw 2), a. 188(1), **Atod. 3 para. 62(a)**; O.S. 2016/467, ergl. 3
- F2** Gair yn a. 42(4)(a)(ii) wedi ei amnewid (6.4.2016) gan Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (anaw 2), a. 188(1), **Atod. 3 para. 62(b)**; O.S. 2016/467, ergl. 3
- F3** Gair yn a. 42(4)(b)(i) wedi ei amnewid (6.4.2016) gan Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (anaw 2), a. 188(1), **Atod. 3 para. 62(c)**; O.S. 2016/467, ergl. 3
- F4** Gair yn a. 42(4)(b)(ii) wedi ei amnewid (6.4.2016) gan Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (anaw 2), a. 188(1), **Atod. 3 para. 62(d)**; O.S. 2016/467, ergl. 3
- F5** Gair yn a. 42(4)(c)(i) wedi ei amnewid (6.4.2016) gan Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (anaw 2), a. 188(1), **Atod. 3 para. 62(e)**; O.S. 2016/467, ergl. 3
- F6** Gair yn a. 42(4)(c)(ii) wedi ei amnewid (6.4.2016) gan Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (anaw 2), a. 188(1), **Atod. 3 para. 62(f)**; O.S. 2016/467, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** A. 42 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 199(2)**
- I6** A. 42 mewn grym ar 6.4.2016 gan O.S. 2016/412, **ergl. 2** (ynghyd ag ergl. 4, Atod. 1, Atod. 2)

43 Dyletswydd i ddiwallu anghenion gofalwr sy'n blentyn am gymorth: materion atodol **E+W**

- (1) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad ariannol fod adnoddau ariannol yr oedolyn y mae'r gofalwr yn gofalu amdano ar neu islaw'r terfyn ariannol, a
- (b) os yw is-adran (5), (6) neu (7) yn gymwys.
- (2) Mae'r is-adran hon yn gymwys—

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd:
 Diwallu anghenion gofalwr am gymorth yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu
 cyn 27 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos
 yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad ariannol fod adnoddau ariannol yr oedolyn y mae'r gofalwr yn gofalu amdano yn uwch na'r terfyn ariannol, a
 - (b) os yw is-adran (5), (6) neu (7) yn gymwys.
- (3) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) mewn cysylltiad ag oedolyn y mae'r awdurdod lleol yn credu y byddai'n gosod ffi arno am ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano, os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad ariannol na fyddai'n rhesymol ymarferol i'r oedolyn dalu unrhyw swm am y gofal a'r cymorth, a
 - (b) naill ai—
 - (i) os yw is-adran (5), (6) neu (8) yn gymwys, yn achos plentyn anabl sy'n 16 neu'n 17 oed, neu
 - (ii) os yw is-adran (10) neu (11) yn gymwys, yn achos plentyn anabl o dan 16 oed.
- (4) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) mewn cysylltiad ag oedolyn y mae'r awdurdod lleol yn credu y byddai'n gosod ffi arno am ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano, os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ar sail asesiad ariannol y byddai'n rhesymol ymarferol i'r oedolyn—
 - (i) talu'r ffi safonol am y gofal a'r cymorth, neu
 - (ii) talu unrhyw swm arall am y gofal a'r cymorth,
 - (b) os nad yw'r oedolyn yn gwrthwynebu i'r gofal a'r cymorth gael eu darparu, ac
 - (c) naill ai—
 - (i) os yw is-adran (5), (6) neu (8) yn gymwys, yn achos plentyn anabl sy'n 16 neu'n 17 oed, neu
 - (ii) os yw is-adran (10) neu (11) yn gymwys, yn achos plentyn anabl o dan 16 oed.
- (5) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni bod gan y person y mae'r gofalwr yn gofalu amdano alluedd i benderfynu p'un ai i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r person hwnnw, a
 - (b) os yw'r person yn cytuno i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (6) Mae'r is-adran hon yn gymwys os yw person awdurdodedig yn cytuno, ar ran y person y mae'r gofalwr yn gofalu amdano, i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r person hwnnw.
- (7) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni nad oes gan yr oedolyn y mae'r gofalwr yn gofalu amdano alluedd i benderfynu p'un ai i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r oedolyn hwnnw,
 - (b) os nad oes person awdurdodedig i wneud y penderfyniad ar ran yr oedolyn, ac
 - (c) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni ei bod er lles pennaf yr oedolyn i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (8) Mae'r is-adran hon yn gymwys—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Diwallu anghenion gofalwr am gymorth yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 27 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni nad oes gan y plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano alluedd i benderfynu p'un ai i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn hwnnw,
- (b) os nad oes person awdurdodedig i wneud y penderfyniad ar ran y plentyn, ac
- (c) os nad oes gwrthwynebiad wedi ei wneud gan berson sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (9) Caiff yr awdurdod lleol ddiystyru gwrthwynebiad at ddibenion is-adran (8)(c) os yw wedi ei fodloni na fyddai er lles penaf y plentyn anabl.
- (10) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni bod gan y plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano ddealltwriaeth ddigonol i wneud penderfyniad deallus ynghylch cael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn hwnnw, a
- (b) os yw'r plentyn yn cytuno i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (11) Mae'r is-adran hon yn gymwys—
- (a) os yw'r awdurdod lleol wedi ei fodloni nad oes gan y plentyn anabl y mae'r gofalwr yn gofalu amdano ddealltwriaeth ddigonol i wneud penderfyniad deallus ynghylch cael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r plentyn hwnnw, a
- (b) os nad oes gwrthwynebiad wedi ei wneud gan berson sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn i gael yr anghenion hynny wedi eu diwallu yn y modd hwnnw.
- (12) Caiff yr awdurdod lleol ddiystyru gwrthwynebiad at ddibenion is-adran (11)(b) os yw wedi ei fodloni na fyddai'n gyson â llesiant y plentyn anabl.
- (13) Yn yr adran hon—
- mae i "ffi safonol" ("standard charge") yr ystyr a roddir gan adran 63(3); ystyr "person awdurdodedig" ("authorised person") yw person sydd wedi ei awdurdodi o dan Ddeddf Galluedd Meddyliol 2005 (p'un ai yn nhermau cyffredinol neu benodol) i benderfynu ar ran y person y mae'r gofalwr yn gofalu amdano p'un ai i gael yr anghenion o dan sylw wedi eu diwallu drwy ddarparu gofal a chymorth i'r person hwnnw.
- (14) I gael ystyr "asesiad ariannol" a "terfyn ariannol" gweler Rhan 5.

Gwybodaeth Cychwyn

17 A. 43 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 199\(2\)](#)

18 A. 43 mewn grym ar 6.4.2016 gan [O.S. 2016/412](#), [ergl. 2](#) (ynghyd ag [ergl. 4](#), [Atod. 1](#), [Atod. 2](#))

44 **Darpariaeth atodol ynghylch y dyletswyddau i ddiwallu anghenion gofalwr** **E** **+W**

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â'r dyletswyddau o dan adrannau 40 a 42.

*Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd:
Diwallu anghenion gofalwr am gymorth yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu
cyn 27 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos
yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes*

- (2) Caiff diwallu rhai neu bob un o anghenion gofalwr am gymorth olygu darparu gofal a chymorth i'r person y mae'r gofalwr yn gofalu amdano, hyd yn oed pan na fo unrhyw ddyletswydd i ddiwallu anghenion y person am y gofal a'r gymorth hwnnw o dan adran 35 neu 37.
- (3) Pan fo'n ofynnol i awdurdod lleol drwy adran 40 neu 42 ddiwallu rhai neu bob un o anghenion gofalwr am gymorth, ond nad yw'n ddichonadwy iddo wneud hynny drwy ddarparu gofal a chymorth i'r person y mae'r gofalwr yn gofalu amdano, rhaid iddo, i'r graddau y mae'n ddichonadwy iddo wneud hynny, ganfod rhyw fodd arall o wneud hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

- I9** A. 44 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 199(2)**
I10 A. 44 mewn grym ar 6.4.2016 gan O.S. 2016/412, **ergl. 2** (ynghyd ag **ergl. 4, Atod. 1, Atod. 2**)

45 Pŵer i ddiwallu anghenion gofalwr am gymorth **E+W**

- (1) Caiff awdurdod lleol ddiwallu anghenion gofalwr am gymorth os yw'r person y mae'r gofalwr yn gofalu amdano—
 - (a) o fewn ardal yr awdurdod lleol, neu
 - (b) yn preswyllo fel arfer yn ardal yr awdurdod, ond y tu allan i'w ardal.
- (2) Mae gan awdurdod lleol bŵer i ddiwallu anghenion o dan yr adran hon p'un a yw wedi cwblhau asesiad ai peidio o anghenion yn unol â Rhan 3 neu asesiad ariannol yn unol â Rhan 5.

Gwybodaeth Cychwyn

- I11** A. 45 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 199(2)**
I12 A. 45 mewn grym ar 6.4.2016 gan O.S. 2016/412, **ergl. 2** (ynghyd ag **ergl. 4, Atod. 1, Atod. 2**)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Diwallu anghenion gofawlwr am gymorth yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 27 Mai 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- s. 162(4)(ga) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 30\(2\)\(b\)](#)
- s. 163(4A) inserted by [2014 c. 23 s. 75\(10\)](#) (Effect inserting (4) not applied at s. 163 as it appears to relate to s. 194 in view of the title of the section as cited i.e. "ordinary residence". In s. 194 another (4), identically worded, is inserted on the same date by S.I. 2016/413, regs. 2(1), 316(a))